

Indhold

Side 2

Læserne spør'r

Side 3

Studieprøveklassen

Side 4

Hvorfor er dansk svært? (2)

Side 5

Uddannelsesvurdering
Sproget på arbejde
Kært barn har mange navne

Side 6

Udenlandske studerende lærer dansk
Tilmeldte til prøver

Side 7

Hvem sidder der bag døren?

Side 8

Kommende kurser 2009
Skærpede krav til at få dansk indfødret (statsborgerskab)

Foto: Leif Kjær

Sprogcenter Vejle blandt de mest effektive

Af Dorthe Nielsen, forstander

AKF (Anvendt Kommunal Forskning) har for Integrationsministeriet undersøgt effektiviteten på landets sprogcentre for perioden 2004 – 2006. Rapporten rangordner sprogcentrene ved at undersøge progressionen i undervisningen, hvilket vil sige, hvor hurtigt kursisterne tilegner sig det danske sprog. Rapporten kom i september måned 2008 og baserer sig på de data, som sprogcentrene hvert år skal indsende til ministeriet. AKF har fulgt den enkelte kursists dansk-sproglige udvikling i perioden 2004 – 2006 og har sammenholdt kursistens udvikling med kursistens karakteristika.

AKF konkluderer ikke overraskende for os, der arbejder inden for området dansk som andetsprog, at tallene fra sprogcentrene viser, at der er en række faktorer, der har positiv betydning for, hvor hurtigt kursisterne lærer det danske sprog. Disse faktorer er kursistens opholdstid i Danmark, alder, medbragte uddannelse, fravær og nationalitet.

Det vil igen sige, at der er en positiv sammenhæng mellem, hvor længe man har været i Danmark, og hvor hurtigt man lærer dansk. Desuden lærer yngre kursister generelt dansk bedre end ældre. Kursister over 30 år lærer langsommere end kursister under 30, og forskellen er større, jo ældre kursisten er.

Jo længere skolegang kursisterne har med fra deres hjemland, jo hurtigere lærer de dansk.

Jo mere fravær fra undervisningen, jo langsommere lærer man sproget.

Kursister fra vestlige lande har generelt en hurtigere progression end de øvrige kursister. Det skyldes, at de har bedre forudsætninger for at lære hurtigere: de er mere skole- og uddannelsesvante, de har kendskab til andre fremmedsprog i forvejen, og de har den sproglige og kulturelle tæthed til europæisk – og dansk - sprog, samfund og kultur.

En måske mere overraskende konklusion er, at indlæringshastigheden også afhænger af, på hvilket sprogcenter kursisten vælger at lære dansk. AKF har benchmarket landets ca. 60 sprogudbydere og har inddelt dem i fem kategorier. Her viser det sig, at Sprogcenter Vejle er blandt gruppen af de mest effektive sprogcentre i landet; vi er i den bedste kategori.

Dette er glædelig læsning og et kontant udtryk for det store engagement og den store faglighed, der er repræsenteret på sprogcentret. Lærerne er meget erfarne, og efteruddannelsen er i top. Samtidig er det også en stor cadeau til det administrative personale, der er meget omhyggelige og kompetente ved registrering af de data, der skal sendes til ministeriet.

Det er ingen hemmelighed, at med ikrafttræden af den nye lov om danskuddannelse i 2004 skete der et paradigmeskift inden for dansk som andetsprogs-undervisningen; fokus rettedes fra undervisning til læring; måltetted og fleksibilitet blev sat i højsædet; undervisningen skulle i højere grad erhvervsrettes; og finansieringen af undervisningen skulle give incitament til hurtig gennemførelse.

Vi kan med AKFs rapport i hånden med glæde konstatere, at dette er lykkedes, men det har været med både blod, sved, tårer og symptomer på stress hos såvel medarbejdere som kursister. Alle de nye ting, der skulle tænkes ind; den helt nye fleksible og individuelt tilrettelagte undervisning med afskaffelse af hold (klasse)begrebet; krav til kursisters eget medansvar for indlæringen og ikke mindst hele tiden et effektivitetskrav, for at sprogcentrets økonomi kunne hænge sammen. Vi får nemlig kun penge, hvis de dansksproglige mål nås inden for snævre tidsrammer, da den enkelte kursist maksimalt kan få tilbudt 3 års undervisning.

Der er altså grund til glæde på Sprogcenter Vejle med rapportens resultat, men selvglæde må det ikke blive til. Det er altid farligt at hvile på laurbærene. Der er stadig udfordringer, og der er stadig plads til forbedringer. Men – selv om vi kun hvisker det - vi er altså lidt stolte.

Læserne spør

Vi har en ungarsk mand ansat; han vil gerne gå til dansk-undervisning. Kan han være sikker på at komme i klasse med andre, der taler ungarsk?

Nej, det kan han ikke.

Vi har over 60 forskellige nationaliteter på Sprogcenter Vejle. Og kursisterne sættes ikke sammen i klasser efter nationalitet. De kommer i den klasse, der passer til deres skolegang og uddannelse fra hjemlandet, deres niveau i dansk, og hvad man skal bruge sproget til.

Men man skal ikke være nervøs for, at der ikke er landsmænd i klassen. Det er nemlig en fordel, for så kan man kun kommunikere med klassekammeraterne på dansk, og derved lærer man mere.

I nogle perioder, hvor der kommer mange af én nationalitet på én gang, kan vi blive nødt til at sætte dem i samme klasse. Det giver tryghed for kursisterne i starten, men efter kort tid breder ønsket sig om at komme i nationalitetsblandede klasser. Det kræver nemlig meget stor selvdisciplin at undlade at tale sit hjemlands sprog i undervisningstiden, når der er flere landsmænd i samme klasse. Og det kan blive et stort irritationsmoment, hvis nogle landsmænd bliver ved at forstyrre undervisningen ved at kommentere på deres eget sprog.

Har du spørgsmål til sprogcentret, så send en mail til: sprogcentret@vejle.dk, og vi vil bringe svaret i næste nummer af ...i dialog.

SPROGCENTERVEJLE ...i dialog

Kolofon

Redaktion: Anne-Marie Hatami-Rezania, Anne Vind Andersen, Birger Sørensen og Dorthe Nielsen (ansvarshavende).

Layout: Niels Dalager

Tryk: ELBO Grafisk

Oplag: 500

Abonnement:

... i dialog er et nyhedsbrev fra Sprogcenter Vejle, der informerer om sprogcentrets aktiviteter.

... i dialog udkommer fire gange om året. Du kan abonnere på en elektronisk udgave af nyhedsbrevet ved at maile til sprogcentret@vejle.dk og komme på maillisten.

Studieprøveklassen

Af Birger Sørensen

Skal man videre med en uddannelse her i Danmark, så vil studieprøveklassen ofte være den direkte vej. Sprogcentrets højeste niveau udgøres nemlig af denne prøveforberedende undervisning, der letter vejen for den studiesøgende eller for den, der skal have færdiggjort en tidligere påbegyndt uddannelse fra hjemlandet. Ud over i daglig tale at hedde Studieprøveklassen, så har dette niveau også den mere tekniske betegnelse: Danskuddannelse 3, modul 6. Det vil sige, at den udgør en særlig overbygning til danskuddannelse 3, der afsluttes med Prøve i dansk 3 efter modul 5.

Kursisterne går i klassen to ugentlige aftener a tre lektioner, og her arbejdes der flittigt på at tilegne sig de nødvendige sproglige kompetencer, der skal til for at kunne klare et universitetsstudium her i landet med alt, hvad dertil hører: Forelæsninger, projektarbejde, specialestudie, deltagelse i seminarer m.v. Dette kræver, at kursisterne i løbet af undervisningen i klassen bliver i stand til at kunne udlede centrale informationer fra en forelæsning, læse artikler på videnskabeligt niveau og endelig at kunne formulere sig godt og med klare argumentationer.

Netop disse særlige færdigheder arbejdes der i studieprøveklassen med at få opbygget, således at den enkelte kursist gradvist når det ønskede niveau, hvorefter der afsluttes med Studieprøven. I undervisningen inddrages der et bredt spektrum af metoder og materialer, for det drejer sig om at tilegne sig et omfangsrigt ordforråd samt at råde over sproglig kompetence til på højt niveau, at kunne formulere sig klart og præcist, såvel skriftligt som mundtligt

Sprogcenteret har gennem en længere årrække tilbudt denne studieforberedende undervisning til kursister, der har brug for prøven som adgang til forskellige studier, for selv om der ikke målrettes mod et bestemt studium, så giver prøven ud over at være et adgangskrav også en solid baggrund for kursisten, når han eller hun skal videre. - Men lad os nu høre, hvad nogle af de nuværende kursister siger om deres deltagelse i undervisningen i studieprøveklassen:

Maja: *"Først og fremmest går jeg i studieprøveklassen, fordi jeg gerne vil læse videre og tage en universitetsuddannelse. En anden grund er, at jeg godt kan lide at lære sprog, og da*

mit liv og fremtid vil foregå her i Danmark, er det vigtigt at lære godt dansk, for jo bedre man lærer sproget, jo større mulighed har man i forbindelse med uddannelse og job."

Sofia: *"Når man vil blive i Danmark, er studieprøven vigtig, især hvis man tænker på fremtiden og vil læse videre. Den giver os en stor chance for vores liv her som udlændinge. Selv om man måske ikke vil læse videre, er det altid rart at kunne kommunikere og udtrykke sig godt."*

Najoua: *"Jeg synes, at Studieprøven er nøglen til en videregående uddannelse. Man forbedrer sit dansk og arbejder samtidig med mange interessante emner, der udvider vores viden. I klassen lærer man mange ting at kende og flere nye ord, som vi bruger i vores dagligdag."*

Igennem årene har vi ligeledes haft flere udenlandske læger, der i forbindelse med deres arbejde og forskning har brug for at beherske det danske sprog på et højt niveau.

Således siger Joanna, der til daglig er læge på Vejle Sygehus: *"Det er vigtigt for mig, at jeg taler, skriver og forstår dansk så godt som muligt. Jeg håber og regner med, at en deltagelse i studieprøveklassen vil hjælpe med det. Udover dette tror jeg, at en formel dokumentation for denne dansksproglige kompetence kan bruges i fremtiden, bl.a. i forbindelse med mit arbejde."*

- Netop af denne grund ser vi jævnligt læger, der søger klassen. En af dem er Edyta, der netop har fået stillingen som overlæge efter et par års ansættelse som sygehuslæge på onkologisk afdeling. Hun havde sideløbende deltaget i kræftforskning og holdt flere foredrag om emnet til kolleger og øvrigt sygehuspersonale, alt sammen mens hun to ugentlige aftener afpudsede sit danske sprog i studieprøveklassen.

Hvorfor er dansk svært? (2)

Af Anne-Marie Hatami-Rezania,
lærer i dansk som andetsprog

I sidste nummer af "...i dialog" fortalte vi om enkeltlydene i dansk, om de mange vokaler, stumme bogstaver og stød, og om hvordan ord ofte ikke udtales som de skrives. Men en ting er, at vi ikke udtaler, som vi skriver. Havde det så bare været det! Det næste problem er, at vi heller ikke udtaler, som vi skal, men pga. sprogets særlige rytme "spiser" en stor del af lydene. I dette nummer fortæller vi om dette måske vanskeligste træk ved dansk, nemlig at vi udelader eller reducerer de tryk-svage stavelser for at overholde rytmen og nå rettidigt frem til de trykstærke, - og om monotonien, der gør det svært at skelne lydene fra hinanden.

Vi "spiser" ord og endelser

Dansk er et såkaldt tryk-rytmisk sprog, dvs. at vi forsøger at holde den samme afstand mellem trykkene i en sætning. Det betyder, at vi er nødt til at korte ord og endelser af for at opnå denne rytme. Se fx udtalen af sætningen "Det er ikke let at lære dansk". Hvis alle ordene blev udtalt fuldt ud, ville det se sådan ud (tryk er markeret med '): [de aɪ 'egə 'læd ad la:ɔ 'dan'sg]. Når vi taler, lyder det imidlertid sådan: [de 'eg 'læd ɔ laɪ 'dan'sg. "er" opsluges helt eller reduceres til en forlængelse af "det", de tryk-svage endelser i "ikke" og "lære" forsvinder også, "at" bliver til et lille ɔ. Eller: "Der er en mand, der er kommet på hospitalet" [dæɪ aɪ e'n man', dæɪ aɪ kɔməd pɑ hɑsbi'ta'ləð]. I almindelig tale bliver det til: [dɑ:n 'man' dɑ: kɔm,m pɑsbi'tal,ð]. "Der er en" smelter sammen til én lyd, endelsen i "kommet" forsvinder, og "på" og "hospitalet" trækkes sammen pga. lyd-overensstemmelse mellem vokalerne.

Trykket betyder alt

Trykket er altafgørende i udtalen og forståelsen af dansk. Det er de tryk-svage stavelser og ord, der forsvinder, når vi skal skynde os hen til de trykstærke. Derfor er det også meget vigtigt at lære, hvor der er tryk i stavelser og sætninger. En dansker kan måske forstå ordet "måske" med forkert udtalt vo-

kal, hvis bare trykket er rigtigt, fx [mo'sge'], men har ikke en chance, hvis trykket lægges forkert ['måsge], selv ikke når vokalen udtales korrekt. På sætningsniveau har vi særlig en særlig rytmisk grammatik, der som hovedregel lægger tryk på de betydningsbærende ord, men som også har mange finurligheder. Se fx sætningerne: "Hun har en grøn kjole" [hun 'hɑ' en 'grøn' 'kjo:ɪ] og "Hun har en grøn kjole på" [hun hɑ, n 'grøn' 'kjo:ɪ 'pɑ'], hvor trykket flyttes fra "har" til "på", fordi det er her betydningsforskellen markeres. Eller prøv at se, hvad der sker med trykket, når vi skifter navnene ud med pronominer (stedord) i sætningerne "Peter har ikke snakket med Anne" ['pe'dɑ hɑ 'eg 'snɑgəd mæ 'ɑnə], men "Han har ikke snakket med hende" [han ɑ 'eg 'snɑgəd 'mæ he,n]. Der er normalt ikke tryk på pronominer (stedord) og heller ikke på præpositioner (forholdsord) med mindre de som her altså står foran et pronomen (stedord).

Et monotont sprog uden hoved og hale

Det sidste vanskelige lydige forhold, der skal nævnes her, er tonegangen i dansk. Andre sprog skifter normalt mellem høje og lave toner og afslutter med en markant tone-nedgang i slutningen af fremsættende sætninger og en stigning i afslutning af spørgsmål. Dansk har en gradvis tone-nedgang efter hver trykstærk stavelse, og der er ingen stigning i spørgsmål, bare mindre nedgang. Det får sproget til at lyde meget monotont og gør det svært at skelne mellem spørgsmål og almindelige sætninger, ligesom det gør det svært at skelne ordene fra hinanden. Det er sandsynligvis dette forhold, der gør, at danske børn, når de er halvandet år, har et langt mindre ordforråd end fx svenske børn, en forskel, der dog hurtigt udlines.

Træning i den danske sprog-melodi og især i sprogets tryk og rytme er ikke bare en vigtig forudsætning for at blive forstået eller endog komme til at lyde dansk. Det betyder også utrolig meget for evnen til at forstå talt dansk. Det sætter nemlig én i stand til at rekonstruere de forsvundne eller reducerede ord og endelser omkring de trykstærke og tydelige lyde.

Når vi ser bort fra alle de lydige fænomener, der gør dansk til et svært sprog at lære, så er dansk faktisk ikke sværere end andre sprog. Men der er selvfølgelig en række særtræk ved dansk grammatik og sprogbrug, som volder problemer. Dem fortæller vi om i næste nummer af "...i dialog".

Man kan læse mere på www.dsn.dk, www.sdu.dk/cfb, www.målogmæle.dk (artikler af Nina Grønnum i nr.1 & 2 2008), www.nyidanmark.dk.

FAKTA

Uddannelsesvurdering

Hvordan får man sin uddannelse godkendt i Danmark?

Hvis du som ny borger i Danmark ønsker at bruge den uddannelse, du har med dig fra hjemlandet, så er det en god ide at få uddannelsen vurderet. Det foregår gennem Cirius, som er en statslig styrelse for internationalisering af uddannelser og læringsmiljøer.

Hos Cirius kan du få en vurdering, der siger, hvad din udenlandske uddannelse svarer til i Danmark.

Vurderingen kan bruges både, når du søger arbejde, søger ind på en uddannelse og ønsker at afklare dine muligheder generelt.

Vurderingen er gratis, men det kræver, at man udfylder et længere ansøgningsskema og medsender krævet dokumentation. Behandlingstiden er ca. 2 måneder.

Ansøgningsskemaer og dokumentationskrav kan du se på Cirius' hjemmeside: www.ciriusonline.dk

Du er også velkommen til at stille spørgsmål og få hjælp til at forstå ansøgningsskemaet og dokumentationskravet hos jobguiden på Sprogcentret. Jobguiden kan også være behjælpelig med at lave bekræftede kopier af dine originaldokumenter.

...i dialog

Sproget på arbejde

Af Britta Toft

Langt over halvdelen af kursisterne på Sprogcenter Vejle er i arbejde. Sådan har det ikke altid været. Men udviklingen er selvfølgelig et resultat af den store efterspørgsel på arbejdskraft, som vi har oplevet de sidste år, og som – trods finanskrise – ser ud til at fortsætte. Det betyder, at en stor del af vores kursister kommer her, fordi de har et arbejde - og ikke fordi de gerne vil have et.

Sproget skal bruges på arbejde i langt højere grad end tidligere. Og det gælder jo i øvrigt også de kursister, der ikke allerede har arbejde, men som gerne vil have et.

Det betyder, at kursisterne har et sprogligt behov, som konkret er rettet mod arbejdsmarkedet. Det er vigtigt at kunne forstå en besked, forstå beskrivelser af arbejdsgange, forstå sikkerhedsreglerne, forstå referater med nødvendige informationer fra medarbejdermøder, forstå lønsedlen, skrive en besked og kunne tale med sine kolleger osv.

Jo, kursisterne er kommet på arbejde, og det er sproget også. Og dermed også vores lærere. Nye kursistgrupper med nye sproglige behov betyder, at der skal undervises på nye måder og andre tidspunkter. Knap halvdelen af Sprogcentrets kursister går til undervisning om aftenen, og det gør lærerne så også... Og i dagtimerne er der nogle kursister, der kommer kl. 8.00, men er nødt til at gå igen kl. 11.00, og nogle kommer kl. 10.00, fordi de lige har været ude at gøre rent et sted først, men til gengæld så kan de blive til kl. 13.30. Nogle skal undervises om lørdagen, og nogle skal have fjernundervisning osv. osv.

'Denne kommen og gåen' – det er utroligt, hvad der kan lade sig gøre!!!

Kært barn har mange navne

I Sprogcentrets administration har man mange oplevelser, når kursister henvender sig med mange forskellige forespørgsler. Det er også i administrationen, man tilmelder sig de forskellige sprogrøver og Indfødsretsprøven. Især den sidste prøves navn volder store vanskeligheder for de tosprogede, og der skal udvises stor kreativitet hos personalet for at forstå, hvad der menes. Her i efteråret begyndte man at skrive de forskellige udtryk for Indfødsretsprøven ned, og de bringes her:

1. 40 spørgsmål
2. 28 rigtige spørgsmål
3. 200 spørgsmål
4. 400 spørgsmål
5. statsskab prøve
6. den anden en
7. infoprøve
8. inretsprøve
9. samfundsprøve
10. diktat
11. kulturprøve
12. sprogtest
13. udlændingetest
14. indfødsretspjæt
15. idrætsfodsprøve

- en investering for Danmark:

Udenlandske studerende lærer dansk

Af Bettina F. Pedersen

International uddannelse til logistikøkonom

I begyndelsen af september startede et nyt kapitel for en flok udenlandske studerende på Vejle Handelsskole. 30 unge mennesker fra en række forskellige lande påbegyndte nemlig den internationale uddannelse til logistikøkonom.

Uddannelsen kvalificerer de unge til at planlægge og styre den komplicerede proces i forbindelse med varernes gang gennem en virksomhed - fra indkøb af råvarer til udsendelsen af de færdige produkter. Kort sagt alt det, man kalder logistik. Uddannelsen varer 2 år, og der undervises i mange forskellige fag i relation til samfundet og dets udvikling, virksomheden, transport og logistik i et nationalt og internationalt perspektiv. På uddannelsen er der også fokus på innovation og miljø. Uddannelsen er tilrettelagt og foregår på engelsk, men Vejle Handelsskole tilbyder også i samarbejde med Sprogcenter Vejle de studerende timer i dansk. Dette samarbejde har fungeret i et par år.

Bopælskommunen betaler

De udenlandske studerende har som de fleste andre nyankomne udlændinge i Danmark ret til gratis danskundervisning. De kan tage en danskuddannelse inden for en periode på 3 år, hvor bopælskommunen betaler for undervisningen.

"I stedet for at lade det være op til den enkelte, om vedkommende ønsker at gå til danskundervisning på et af sprogcenterets aftenhold, syntes vi, at det kunne være smart at lave specielle hold for de studerende i forlængelse af deres øvrige skema på handelsskolen." fortæller Liselotte Hansen, Vejle Handelsskole og Adi Simonsen, Sprogcenter Vejle, der løbende er i kontakt om de studerendes danskundervisning.

Prøve i Dansk 3 – ikke urealistisk

På fjerde og sidste semester skal de studerende udarbejde et afsluttende projekt. Derfor har handelsskolen og sprogcentret valgt at tilbyde de udenlandske studerende danskundervisning 5-6 lektioner om ugen på de 3 første semestre.

"Målet er, at de studerende består 4 af danskuddannelsens 5 moduler, men hvis en studerende gerne vil gå til den afsluttende Prøve i Dansk 3 og få diplom på sit danskniveau, er det bestemt ikke urealistisk at nå dette mål. Det kræver selvfølgelig hårdt arbejde" siger Ilse Carstens, der har undervist på flere semestre. *"De studerende er hårdt spændt for med fuld-*

tidsuddannelse i et nyt land, og mange har også fritidsjob. Samtidig er hele deres hverdag præget af engelsk – både på studiet og i fritiden, så for de fleste er den største udfordring af alle at tale dansk."

Danskundervisning – en rigtig god investering

Uddannelsesansvarlig Bruno Lindskjold understreger, at der er sund fornuft i at tilbyde de studerende danskundervisning gennem deres uddannelsesforløb.

"De udenlandske studerende, der under deres uddannelse også lærer at begå sig på dansk, bliver særdeles interessante for danske virksomheder og for den sags skyld også for internationale virksomheder, der er etableret i Danmark eller handler med virksomheder her i landet.

Det er en rigtig god investering for alle parter. Det siger næsten sig selv, at det danske samfund, der betaler for danskuddannelsen, har en god chance for at få udbytte af den investering, hvis de udenlandske studerende efter endt uddannelse fastholder deres tilknytning til Danmark – hvad enten det er som kvalificeret arbejdskraft i landet eller som "Danmarks-specialist" i en virksomhed i hjemlandet."

FAKTA

Tilmeldte til prøveterminen november/december 2008

PD1 – 0 personer

PD2 – 21 personer

PD3 – 56 personer

Studieprøven – 1 person

Indfødsretsprøven – 166 personer oprindeligt
(32 frameldte)

Tilmeldingsfrister til prøverne i første halvår 2009:

Tilmeldingsfrist til sprogrøverne i maj/juni er:
16. marts 2009

Tilmeldingsfrist til Indfødsretsprøven den 17. juni 2009:
13. maj 2009

...i dialog

Hvem sidder der bag døren?

Hvor kommer kursisterne fra, og hvorfor er de her i Danmark?

Af Anne Vind Andersen, jobguide

Sprogcentret kan med god ret siges at være et multietnisk samlingspunkt midt i Vejle. Her kommer folk fra hele verden med det fælles mål at lære dansk. Men de kommer til landet af mange forskellige årsager og med vidt forskellig baggrund. Der er over 60 nationaliteter repræsenteret på skolen – men nogle lande tegner sig for markant flere kursister end andre. For eksempel er der p.t. mange kursister fra Tyskland og Polen.

Kursisterne fordeler sig på tre forskellige danskuddannelser alt efter deres skolemæssige baggrund. Jeg åbnede en tilfældig dør en onsdag formiddag og kiggede ind i en klasse for at se, hvem der gemte sig der – og det viste sig at være hold 201, hvilket betyder, at det er en klasse på danskuddannelse 2 modul 1 – hvilket igen vil sige, at folk her har en skolebaggrund svarende til folkeskoleniveau med sig fra hjemlandet. (Til forskel fra danskuddannelse 1, som er for analfabeter og folk med meget kort skolebaggrund – og danskuddannelse 3, som er for folk med minimum en gymnasial uddannelse og ofte en videregående uddannelse). Modul 1 fortæller at det er en begynderklasse.

Det første, jeg bemærkede var, at der var så mange kvinder – men det er nu ikke så mærkeligt, for over 70 % af Sprogcentrets kursister er kvinder! Ved nærmere optælling er der 13 kvinder og 3 mænd. Hvis vi starter med mændene først, så er den geografiske spredning stor: Peru, Irak og Polen. Der er også stor forskel på, hvorfor de er her: Majid er flygtning fra Irak, Alberto fra Peru har familie i Vejle og er kommet hertil for at besøge den. Udover at være gæst arbejder han i weekenden. Arek fra Polen er flyttet hertil med sin mor og lillebror for at arbejde og prøve lykken i Danmark.

På kvindesiden har vi først Marta, der også er fra Polen, og som er flyttet hertil med sin mand for at arbejde. De håber på at blive længe i Danmark. Den næste er en ung kvinde fra

Grønland, Paninnguaq, der er kommet hertil med sine forældre, og hun vil gerne uddanne sig til kok. Ved siden af hende sidder fire kvinder fra Filippinerne. Én er her, fordi hun er dansk gift, de andre tre arbejder som au pair. Herefter kommer tre kvinder fra Thailand, og også her er den ene i Danmark som au pair, og de to andre, fordi de er blevet gift med danske mænd. Det samme gælder sidemanden (kvinden), som kommer fra Vietnam: Også hun er her på grund af ægteskab med en dansk mand. Den næste kvinde, som også er fra Vietnam, er her derimod alene med sine to børn. Hun flyttede hertil for 10 år siden, da hendes forældre bor her i Danmark. Hun har arbejdet på fiskefabrik i alle årene, men har nu valgt at holde en pause og gå på sprogskole.

De to sidste kvinder i rækken hedder Mika og Sayara, og de kommer fra henholdsvis Slovenien og Afghanistan. Selv om deres geografiske baggrund er meget forskellig, så gælder det for dem begge, at de er kommet hertil på grund af ægteskab. Mika er gift med en herboende bosnisk mand, og hun arbejder som rengøringsassistent. Sayara er flygtning og gift med en landsmand.

Opsummerende kan man for denne klasse sige, at selv om der er mange forskellige grunde til, at folk kommer til Danmark, så er det tilsyneladende kærligheden, der trækker flest udlændinge hertil – og dernæst ser det ud til, at de åbne grænser i EU får mange EU borgere til at prøve lykken i et andet EU land - f.eks. Danmark. Endelig kan vi se, at gruppen af kvinder, der arbejder som au pair piger også er voksende.

- Men måske havde der tegnet sig et andet billede, hvis jeg havde åbnet en anden dør til en anden klasse! I denne klasse var der 9 forskellige nationaliteter, hvoraf asiatiske lande tegnede sig for over halvdelen af kursisterne – og vi har som nævnt over 60 nationaliteter på skolen, så der gemmer sig helt sikkert folk fra mange andre lande bag dørene til de andre klasser.

FAKTA

Kommende kurser 2009

Dansk om lørdagen

Fleksibel og individuel undervisning
Danskuddannelse eller selvbetalerkursus
Åbent Studiecenter
Lørdag kl. 9-13

FVU dansk og matematik

Virksomhedshold i dansk 18/2 – 5/5, gratis
Danskhold på Sprogcentret – 18/2 -5/5, gratis
Matematik - *datoer endnu ikke fastlagt*

Dansk for pendlere:

20/1 – 31/3 (ekskl. uge 7), kr. 1.500
Tirsdag aften kl. 19-21

3/3 – 12/5 (ekskl. uge 15), kr. 1.500
Tirsdag aften kl. 19-21

5/5 – 30/6, kr. 1.500
Tirsdag aften kl. 19-21

Fjernundervisning

Lær dansk, når det passer dig!
Startpakke: instruktion og 3 måneders netadgang,
kr. 1500

AMU-dansk

(ikke begynderundervisning)
21/1 – 1/7 (ekskl. uge 7 og 15) ca. kr. 850
Onsdag kl. 19-21.15

AMU-tysk

17/1 – 2/6
Tirsdag kl. 16.30 -18.30 (ekskl. uge 7 og 15) ca. 600 kr.

Polsk Starthjælp

For begyndere
Kr. 2.500 inkl. materialer

For fortsættere
Kr. 2.500 inkl. materialer
Datoerne er endnu ikke fastlagt

Du er altid velkommen til at kontakte os
og eventuelt få tilsendt en brochure.

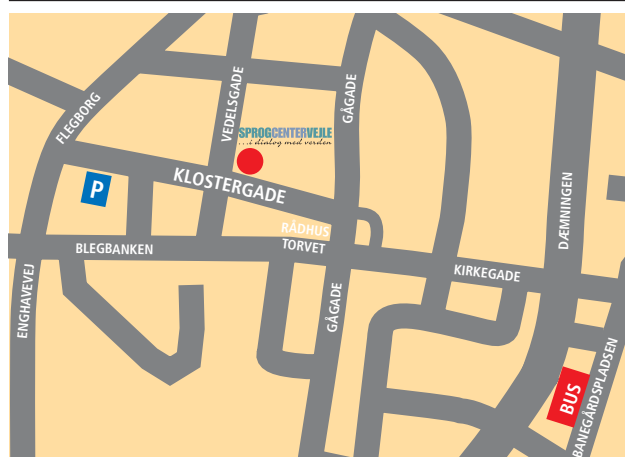
...i dialog

Skærpede krav til at få dansk indfødsret (statsborgerskab)

Den 22. september indgik regeringspartierne og Dansk Folkeparti en aftale om at ændre på kravene til at kunne få dansk statsborgerskab. De nye krav kan ses på Integrationsministeriets hjemmeside nyidanmark.dk, men her skal blot kort omtales de nye krav med hensyn til sprogkundskaber og kendskabet til dansk historie, samfund og kultur.

Ændringerne træder i kraft pr. 10. november 2008 og omfatter følgende:

- Ansøgeren skal have bevis for Prøve i Dansk 3 med et karaktergennemsnit på mindst 4 efter den nye characterskala (eller 7 efter den gamle 13-skala) eller andre angivne prøver, for eksempel Folkeskolens afgangsprøve.
- Kravet til Indfødsretsprøven ændres således, at ansøgere skal svare rigtigt på 32 ud af 40 spørgsmål for at bestå prøven; prøvetiden forkortes fra 60 til 45 minutter, og der er ikke længere nogen spørgsmålsbank på ministeriets hjemmeside. For fremtiden forbereder man sig til prøven ved at læse det udgivne læremateriale "Danmark før og nu".
- Ansøgere, der allerede har bestået Indfødsretsprøven, vil dog fortsat opfylde kravet om bestået Indfødsretsprøve, hvis ansøgning eller anmodning om genoptagelse af tidligere ansøgning om dansk statsborgerskab indgives til politiet inden den 1. juli 2009.

SPROGCENTERVEJLE
...i dialog med verden

Klostergade 4 · 7100 Vejle
Tlf. 76 81 38 00 · sprogcenret@vejle.dk
www.sprogcentervejle.dk

SPROGETPÅARBEJDEDANSKICENTRUMKULTURISPIINTERNATIONALT MILJØDIALOG OG BEVÆGELSEVIDEN OG UDVIKLINGMÅLG OG RESULTATER